

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ОСНОВИ СОЦІОЛОГІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): для всіх спеціальностей

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин) денна: 4 кр. (120 год.: 26 - лекції; 22 - семінарські; 72 - самостійна робота); заочна: 4 кр. (120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача

ПІБ: Запороженко Олексій Володимирович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат філософських наук, доцент кафедри права і соціальної роботи

Кафедра: кафедра права і соціальної роботи

Робочий e-mail: alexzap1973@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: середа, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни: специфіка та структура суспільства як складної системи, соціальні інститути, соціальні процеси, політичне життя суспільства.

Мета дисципліни: формування у студентів цілісного уявлення про сучасне суспільство, сфери його життєдіяльності, соціальні інститути, сучасну політичну систему та соціально-політичні процеси сучасності.

Результати навчання:

1. Знати сутність політичного і суспільного життя, політичних і соціальних відносин і процесів.
2. Знати структуру суспільства і політичної системи держави.
3. Розуміти місце і значення політичних систем і режимів у житті держави й окремої людини.
4. Розуміти стратегію і основні напрямки розвитку світових політичних і соціальних процесів, геополітичну ситуацію, місце, роль і статус України в сучасному світі.
5. Вміти розпізнавати різні види владних і соціальних відносин, специфіку політичної влади, її сутність, структуру, ознаки та функції.
6. Вміти орієнтуватися в проблемах поділу влади, формах державного устрою й управління, аналізувати механізми функціонування сегментів соціальної системи.
7. Вміти виділяти теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного і соціологічного знання, усвідомлювати їхню роль і функції у забезпеченні особистісного внеску в суспільно-політичне життя.
8. Вміти давати обґрунтовану характеристику й оцінки діям різних політичних партій і лідерів із позицій загальнонаціональних інтересів.

9. Вміти застосовувати політичні і соціологічні знання у професійній і громадській діяльності.
10. Вміти вести дискусію, правильно обґрунтовувати свою точку зору, критично мислити.

4. Зміст дисципліни

- Тема 1. Предметне поле соціології
- Тема 2. Історія становлення та розвитку вчень про суспільство.
- Тема 3. Соціологія особистості та суспільне життя.
- Тема 4. Соціологічний аналіз девіації.
- Тема 5. Суспільство та його соціальна структура.
- Тема 6. Соціальна група і міжособистісна взаємодія
- Тема 7. Соціальні інститути та організації.
- Тема 8. Становлення та розвиток політичної науки.
- Тема 9. Політика як соціальне явище.
- Тема 10. Політична влада.
- Тема 11. Політична система суспільства.
- Тема 12. Держава як основний інститут політичної системи

5. Політика курсу.

Політика щодо відвідування навчальних занять Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях (під час дистанційної форми навчання – в режимі онлайн). Студенти мають бути оцінені не менше ніж з 70% семінарських занять (у випадку, якщо студент не був оцінений на занятті, він має право виконати індивідуальне завдання). Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем.

Політика академічної доброчесності Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до семінарських занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. Львівський нац. ун-т ім. І. Франка, 2019 р. URL: <https://fc.vseosvita.ua/001rxm-1cda.pdf>

2. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с. URL: <http://www.sociology.chnu.edu.ua/res/sociology/Soc.%20kafedr.%20posibnyk.pdf>
3. Баранівський В. Ф. Політологія [Текст] : підручник / В. Ф. Баранівський ; Нац. акад. упр. - Київ : НАУ, 2016. - 235 с. URL: <https://nam.kiev.ua/files/publications/978-966-8406-98-0-pos.pdf>
4. Воронянський О.В. Політологія: підручник/ [Воронянський О.В., КулішенкоТ.Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. -Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с. URL:<http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/714/.pdf>
5. Політологія: навчально-методичний посібник / Л.М. Мельник, І.А. Дужа. Біла Церква, 2019. URL:http://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/3514/1/Politolohiia_navch.pdf
6. Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків :, 2018. – 460 с. URL:https://pravoizdat.com.ua/image/data/Files/420/3_Politologija_pidruchnik_2018_vnutr_i.pdf
7. Запороженко О. Україна в контексті глобалізаційних процесів. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. №37, 2017 р. С.242-249. URL: <http://nv.idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/nv-37-ystoryja.pdf>
8. Запороженко О. Концепція «кінця історії» Ф. Фукуями в контексті сучасних глобалізаційних процесів Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. №40., 2019 р. С. 79-86. URL: <http://nv.idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B6%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>
9. Запороженко О. Феномен «культурного шоку» та парадигма мультикультуралізму в умовах сучасності. Актуальні проблеми філософії та соціології №38, 2022. С. 14-18 URL: <http://apfs.nuoua.od.ua/38-2022>
10. Козирев М. П. Соціологія: підручник / М. П. Козирев. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 656 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/437/1/%D0%9A%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%80%D1%94%D0%B2%20%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202016.pdf>
11. Аблов А. Ф. Загальна соціологія : конспект лекцій / А. Ф. Аблов. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 130 с. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/28393/1/sociology_ablov.pdf

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 8 від «16» січня 2024 р.